

Lanseringsfest, Årsmøte 2018 og Fag- og Visjonsseminar

Oslo Vandrerhjem Haraldsheim, Haraldsheimveien 4, 0587 Oslo

Torsdag 15. november 2018, kl. 16:30 – 20:00

Fredag 16. november 2018, kl. 09:00 – 15:00

Oppsummering

Leder i IAKM Norge, ønsket velkommen og gjennomgikk dagsordenen for Lanseringsfest, Årsmøte og Visjonsseminar.

Programmet den 15.11 var todelt, med foredrag om den norske oversettelsen av «Tale og språk i Babblarnes verden», etterfulgt av Årsmøte i IAKM Norge 2018.

Den 16.11.18 ble det arrangert Fag- og Visjonsseminar. Den faglige delen av programmet bestod av tre eksamensinnlegg fra fem nyutdannede veiledere i Karlstadmodellen. Visjonsseminaret omfattet idemyldring om viktige satsningsområder i arbeid med å fremme Karlstadmodellens visjon omkring språktrening og alles rett til et språk. Deltakerne ble oppfordret til å komme med ideer og tanker om hva som var viktig å jobbe videre med.

Lanseringsfest «Tale og språktrening i Babblarnes verden»

Karen Knudsen Synnes har i samarbeid med Info Vest forlag, oversatt og tilpasset boken og ressurspakken «Tale og språktrening i Babblarnes verden» til norsk. Boken er utviklet og

forfattet av professor **Iréne Johansson** og ble utgitt i Sverige i 2016 på Hatten forlag.

Wenche Rognlid innledet med å gjennomgå historien bak og bakgrunnen for utviklingen av «Babblarnakonseptet», der det fonologiske aspektet i tale og språkutviklingen og den multisensoriske språkstimuleringen, er sentral.

Karen Knudsen Synnes introduserte boken og ressurspakkens oppbygging og struktur. Hun gjennomgikk og viste eksempler fra det pedagogiske og metodiske opplegget språktreningen. Ressurs-pakken inneholder teoribok og materiell og utgis på Info Vest forlag.

Fagseminar

Ina Ramsdal

«Språktrening inn mot fagene i skolen»

Ina kommer fra Kristiansand og jobber i Elkem som kjemiker. Hun er veileder i Karlstadmodellen og har en gutt med Down Syndrom. Familien ble raskt introdusert for KM. Familien valgte nærbarnehagen for Brage. I barnehagen hadde han mange kjente. Skolen ble en større utfordring. Brage var mye ute av klassen og hadde et eget opplegg som ikke

sammenfalt med det klassen holdt på med. Det er ønskelig at språktrening skal foregå inne i klassen og Brage skal være godt forberedt på forhånd. Stasjonsjobbing kunne vært en måte å organisere undervisningen på som kunne fungere i et felles klasserom.

Alle barn har rett til tilpasset undervisning

- ✓ Hva er tilpasset undervisning?
- ✓ Hvordan skal vi få det til?
- ✓ Hvordan skal vi sikre at vår sønn får være sammen med de andre?

Ina løftet fram «*Lathundens*» betydning som virkemiddelet og verktøy for å holde orden, få tilgang til informasjon, skape en felles forståelse og for å få til en rask kommunikasjon mellom skole og hjem. Lathund er et kortfattet, konkret og målbart dokument der læringsmålene er delt opp, og der metoder og strategier for læring er tilpasset den enkelte. Lathund skal synliggjøre tilrettelegging i alle

fag. Lathund skal være også rettet mot de voksne og sikre at de har nødvendig faglig kompetanse og kunnskap om barnet.

I kommunen er det tre barn som har Down syndrom. De bor i samme kommune men har svært ulike tilbud. ***Hvorfor?*** Vi opplever at ungene våre ikke alltid får læringsmål til å strekke seg etter. Det oppleves som om det ikke er vilje til endring i kommunen. ***PPT's rolle oppleves som uklar - PPT må komme på banen!***

Gro Karlsøen og Kristin Karlsøen

Hvem har ansvar og hvem tar ansvar for at alle barn kan delta i opplæring i normalskolen?

Kristin er mor til en gutt med Down syndrom på 7 år. Kristin studerer ernæring og er veileder i Karlstadmodellen. Gro er mor til Kristin, bestemor til Noa, anestesisykepleier og veileder i Karlstadmodellen.

Gro fortalte oss at etter å ha startet på veilederutdanningen, fikk hun et spesielt og annerledes forhold til mange av de barna hun møter i jobben sin som sykepleier. Noa beskrives som glad og kvikk gutt som elsker å bade. Han kan svømme, sykle, stå på skøyter og er stadig i farta. Han er en livsglad gutt som har mange opplevelser foran seg.

Hvem får være med?

Spørsmålet om inkludering og tilpasset opplæring ble aktuelt i forbindelse med at Noa skulle begynne på skolen.

Hvem ivaretar Noas rettigheter?

- ✓ *Hva sier Menneskerettighetserklæringen?*
- ✓ *Hva sier Barnekonvensjonen?*
- ✓ *Hva sier Opplæringsloven?*

Alle har krav på tilrettelegging. Noah har nedsatt syn og bruker sterke briller. Han er var for høye lyder. Han har stort ordforråd, men har utydelig tale. Han bruker Tegn Til Tale som støttespråk. Gode forberedelser er veldig viktig for Noa. Men skolestarten har ikke gått så bra som den kunne, og det jobbes fortsatt med å få riktig kompetanse og personell på plass. Det er veldig bra med rettigheter og lover - men virkeligheten hvordan er den? Skolen oppleves å ha svak omstillingsevne og liten vilje til å skaffe seg ny kunnskap og kompetanse. Begrunnelsen er gjerne økonomi. **Må det være sånn?** Nei! Det finnes mange gode eksempler på at det går an. «Skolestart med muligheter» fra Skauge forlag, er en bok som skisserer muligheter og praktiske råd i overgang fra barnehage til skole. Det oppleves ulik praksis i samme kommune, noen skoler er godt forberedt og noen ikke i det hele tatt.

Hvem sitt ansvar er det egentlig? Storting og regjering? Kommunen? Skolen har et spesielt ansvar. De skal følge opplæringsloven og skal kunne bruke ulikheter hos barna til det beste for alle. Man må kunne stille krav og ha forventninger til rektor. Rektor skal påse at elevene lærer og at lovverket følges. Rektor har også ansvar for at det skjer utvikling og endring. Rektor skal være en god leder.

Samfunnet? Oss alle sammen, våre holdninger og verdier. Vi må velge ledere og politikere som vi ønsker, vi må engasjere oss alle samme. Gode holdninger blant ledere vil påvirke holdninger ellers i samfunnet. **Karlstadmodellens visjon** om et godt liv for den enkelte med respekt, delaktighet og likeverd er viktige prinsipper for et mer humant samfunn for oss alle.

Anne Holberg Klemsdal og Berit Holberg Klemsdal

Språkreisen - hvert barn, hver sin bagasje

Berit er førskolelærer, audiopedagog, AVT (Auditory Verbal Therapy) terapeut og har gjennomført veilederutdanningen i Karlstadmodellen sammen med datteren Anne. Anne er i gang med master i audiopedagogikk og skriver om barn med hørselsnedsettelse og bruk av Karlstadmodellen.

Språkreisen Tenk deg at du pakker og forbereder deg for skiferie med vennene dine. Dine venner har bagasje for å reise til Syden. Hvordan bli det for deg når vennene dine har en annen bagasje, destinasjon, forventning, drømme ønsker og behov? Hvordan føles det når man ikke har den samme bagasjen som de andre?

Hvordan kan vi sikre at alle har den samme innholdet i kofferten?

Trekkfugler - en metafor for Nettverksmodellen Trekkfugler har mange og lange reisemål. Gjessene har mange strategier for å nå destinasjonen. Om en gås flyr ut av formasjonen, blir det tyngre å fly. Sammen kommer man raskere fram. Gjessene flyr i en V-formasjon. Når ledergåsa blir trett flytter hun seg bakover og en annen gjess overtar føringen. De bakre gjessene tuter for å heie fram og motivere de andre. Alle rollene er like viktige – Slik er det også i Karlstadmodellens nettverkstanke. I barnets nettverk jobber vi sammen mot et

Norge

felles mål. Vi har ulike roller og ulikt ansvar, men vi jobber likeverdig, kontinuerlig og målrettet. Mange kan gå inn og drive reisen framover.

Årsmøte 2018

Leder i IAKM Norge førte oss effektivt gjennom Årsmøtet 2018. Wenche Rognlid la fram Årsmelding 2018, Hanne Mikalsen gjennomgikk Handlingsplanen 2017-2019 og Lill-Synnøve Due gjennomgikk regnskap og balanse. Valgkomiteens forslag til sammensetning av styre ble enstemmig vedtatt.

Protokoll ble ført av Åse Thygesen Sande og signert av Berit Klemsdal og Gunvor Hjerpåsen Hol.

Tilstede: 9 stemmeberettigete.

Visjonsseminar

Karianne Hjørnevik Nes, fagrådsrepresentant i NNDS (Norsk Nettverk for Down Syndrom) åpnet Visjonsseminaret med å vise film fra Sanna «**Down syndrom er ingen sykdom!**» Sanna som er i gang med sitt neste filmprosjekt som skal handle om overgang fra barne- skole til ungdomsskole «**Jeg vil lære det samme som de andre**»

Karianne informerte om nye fagsiden til NNDS **Oppsiden.no**. Her er Karlstadmodellen synlig og godt representert.

Visjonsseminarmodellen i Norge

Hvordan kan vi få tak i tanker og ideer blant medlemmer som det kan jobbes videre med?

IAKM Sverige har gjennomført visjonsseminarsom arbeidsform i et par år og har fått gode tilbakemeldinger og økt medlemsaktivitet, utover de aktivitetene styret initierer til.

Utgangspunkt for det Svenske IAKM:

- *Hvordan IAKM kan bli mer attraktiv for medlemmene*
- *Hvordan utvikle samarbeid med myndigheter og andre organisasjoner*
- *Hvordan nå ut med utdanning og informasjon*
- *Planlegging og gjennomføring av Sommerskole*
- *Gjennomføre mindre studier*

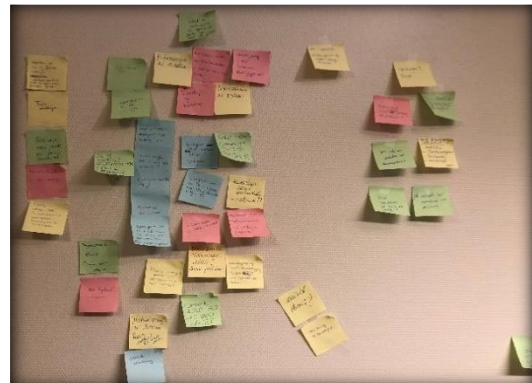
I forbindelse med Årsmøtet 2018 bestemte IAKM Norge seg for å prøve ut en lignende modell. Det ville gi IAKM Norge mulighet til å jobbe videre med ideer og innspill fra medlemmer og prioriterte arbeidsoppgaver etter medlemmenes ønsker. Samtidig som det ble etablert arbeidsgrupper som skal jobbe videre med dedikerte oppgaver.

Leder i IAKM Norge gikk gjennom IAKM Norges hovedmål, slik at alle kunne se hva årsmøtet har er opptatt av i perioden 2017-2019

Hvor bør vi legge innsatsen?

Alle noterte ned ideer og kreative forslag på Post-it lapper. Disse ble sortert i tema og prioritert etter drøftinger i ulke grupper. Innsatsområder ble drøftet og arbeidsgrupper ble etablert.

Arbeidsgruppene følger opp egne prioriteringer og innsatsområdene drøftes videre under Strategisamlingen i januar 2019.

Innsatsområder for IAKM Norge 2019

- *Spre kunnskap om Karlstadmodellen*
- *Tidlig innsats*
- *Styrke og engasjere veiledere i Karlstadmodellen*

Styret i IAKM Norge takker for deltakelse og engasjement!